

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

1. Загальна інформація про навчальну дисципліну

Повна назва навчальної дисципліни	Педіатрія
Повна офіційна назва закладу вищої освіти	Сумський державний університет
Повна назва структурного підрозділу	Медичний інститут. Кафедра педіатрії
Розробник(и)	Січненко Петро Іванович
Рівень вищої освіти	Другий рівень вищої освіти, НРК – 7 рівень, QF-LLL – 7 рівень, FQ-EHEA – другий цикл
Семестр вивчення навчальної дисципліни	1 тиждень протягом 7-го семестру
Обсяг навчальної дисципліни	Обсяг навчальної дисципліни становить 3 кредитів ЄКТС, 90 годин, з яких 30 аудиторних
Мова викладання	Українська

2. Місце навчальної дисципліни в освітній програмі

Статус дисципліни	Обов'язкова навчальна дисципліна для освітньої програми "Стоматологія"
Передумови для вивчення дисципліни	Передумови для вивчення відсутні
Додаткові умови	Додаткові умови відсутні
Обмеження	Обмеження відсутні

3. Мета навчальної дисципліни

Програма розроблена відповідно до місії університету та спрямована на розвиток у студентів глибоких знань щодо принципів профілактики, діагностики та лікування дитячих хвороб. Основна мета – формування загальнокультурних і професійних знань і умінь випускника, що забезпечують вирішення професійних задач в процесі реалізації всіх видів професійної діяльності

4. Зміст навчальної дисципліни

Модуль 1. Фізіологічні особливості та патологічні стани у новонароджених і дітей раннього віку
Тема 1 Фізичний і нервово-психічний розвиток дітей. Новонароджена дитина. Методика клінічного обстеження дітей. Вікові особливості основних показників функціонального стану організму здорових дітей. Закономірності фізичного і нервово-психічного розвитку. Критерії оцінки загального стану хворих дітей. Фізіологічні та граничні стани новонародженої дитини. Первинний туалет новонародженого. Асфіксія новонародженого, реанімаційні заходи. Методика клінічного обстеження дітей. Схема і методика збирання анамнезу в залежності від віку дитини. Методичні особливості та техніка пальпації, перкусії, аускультатії при обстеженні дітей. Аспекти етики і деонтології в педіатрії.

Тема 2 Вигодовування та харчування здорових дітей. Хронічні розлади харчування у дітей раннього віку. Рахіт і його вплив на формування зубощелепної системи.

Основні принципи та правила природного, змішаного, штучного вигодовування дітей. Переваги природного вигодовування. Значення основних харчових інгредієнтів для дитячого організму. Принципи раціонального харчування дітей від 1 до 3 років та старшого віку. Класифікація, етіопатогенез та клінічні прояви дистрофій. Принципи дієтотерапії, медикаментозного лікування та профілактика дистрофій у дітей. Рахіт: етіопатогенез, класифікація, клініка. Принципи профілактики та лікування. Взаємозв'язок розвитку рахіту та дистрофій і формування стоматологічної патології у дітей. Рахітогенна тетанія (спазмофілія), клінічні особливості. Невідкладна допомога при судомному синдромі.

Модуль 2. Найбільш поширені соматичні та інфекційні захворювання дитячого віку

Тема 3 Найбільш поширені захворювання органів дихання, травлення, сечової системи у дитячому віці.

Визначення. Особливості етіопатогенезу, клініки захворювань верхніх дихальних шляхів, бронхітів, пневмоній у дітей. Принципи діагностики, лікування, профілактики. Невідкладна допомога при стенозуючому ларингіті, обструктивному синдромі. Хронічні захворювання органів травлення у дітей. Етіопатогенез, клініка хронічного гастриту, виразкової хвороби, хронічного гепатиту у дітей. Діагностика, лікування, профілактика. Захворювання нирок та сечових шляхів у дітей. Етіологія, патогенез, клінічні особливості пієлонефриту, гломерулонефриту у дітей. Принципи діагностики, лікування, профілактики. Взаємозв'язок захворювань органів дихання, травлення, сечової системи і стоматологічної патології у дітей.

Тема 4 Найбільш поширені серцево-судинні захворювання та геморагічні діатези у дітей.

Етіопатогенетичні та клінічні особливості запальних та незапальних захворювань серця у дітей. Неревматичні кардити, інфекційний ендокардит, гостра ревматична лихоманка, вегетативні дисфункції у дітей. Вроджені вади серця та судин у дітей. Принципи лікування. Ускладнення. Невідкладна допомога при серцево-судинній недостатності (запаморочення, колапс, шок, гостра серцева недостатність). Роль лікаря-стоматолога в профілактиці серцево-судинних захворювань у дітей. Геморагічні діатези у дітей. Класифікація. Клінічні особливості гемофілії, тромбоцитопенічної пурпури, геморагічного васкуліту у дітей. Клініко-лабораторна діагностика, диференціальний діагноз. Принципи лікування, профілактики. Невідкладна допомога при кровотечах у дітей.

Тема 5 Інфекційні захворювання дитячого віку. Імунопрофілактика дитячих інфекційних захворювань.

Дитячі інфекційні захворювання з синдромом нашкірного висипу. Кір, краснуха, вітряна віспа, скарлатина у дітей. Етіологія, епідеміологія. Клініка, діагностика. Диференційний діагноз кору, краснухи, вітряної віспи, скарлатини у дітей. Паротитна інфекція. Дифтерія. Принципи лікування, комплекс протиепідемічних заходів у вогнищі інфекційного захворювання. Вакцинопрофілактика дитячих інфекційних захворювань.

5. Очікувані результати навчання навчальної дисципліни

Після успішного вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти зможе:

PH1	<ul style="list-style-type: none">Проводити професійну діяльність у соціальній взаємодії оснований на гуманістичних і етичних засадах; ідентифікувати майбутню професійну діяльність як соціально значущу для здоров'я дитини.
PH2	<ul style="list-style-type: none">Застосовувати знання з загальних та фахових дисциплін у професійній діяльності

PH3	<ul style="list-style-type: none"> • Дотримуватись норм санітарно-гігієнічного режиму та вимог техніки безпеки при здійсненні професійної діяльності.
PH4	<ul style="list-style-type: none"> • Використовувати результати самостійного пошуку, аналізу та синтезу інформації з різних джерел для рішення типових завдань професійної діяльності
PH5	<ul style="list-style-type: none"> • Аргументувати інформацію для прийняття рішень, нести відповідальність за них у стандартних і нестандартних професійних ситуаціях; дотримуватися принципів деонтології та етики у професійній діяльності
PH6	<ul style="list-style-type: none"> • Здійснювати професійне спілкування сучасною українською літературною мовою, використовувати навички усної комунікації іноземною мовою, аналізуючи тексти фахової направленості та перекладати іншомовні інформаційні джерела.
PH7	<ul style="list-style-type: none"> • Дотримуватися норм спілкування у професійній взаємодії з колегами, керівництвом, ефективно працювати у команді.
PH8	<ul style="list-style-type: none"> • Аналізувати інформацію, отриману в результаті наукових досліджень, узагальнювати, систематизувати й використовувати її у професійній діяльності.

6. Роль навчальної дисципліни у досягненні програмних результатів

Програмні результати навчання, досягнення яких забезпечує навчальна дисципліна.

Для спеціальності 221 Стоматологія:

ПР1	Виділяти та ідентифікувати провідні клінічні симптоми та синдроми (за списком 1); за стандартними методиками, використовуючи попередні дані анамнезу хворого, дані огляду хворого, знання про людину, її органи та системи, встановлювати вірогідний нозологічний або синдромний попередній клінічний діагноз стоматологічного захворювання (за списком 2 ОП).
ПР2	Збирати інформацію про загальний стан пацієнта, оцінювати психомоторний та фізичний розвиток пацієнта, стан органів щелепно-лицевої ділянки, на підставі результатів лабораторних та інструментальних досліджень оцінювати інформацію щодо діагнозу (за списком 5 ОП).
ПР3	Призначати та аналізувати додаткові (обов'язкові та за вибором) методи обстеження (лабораторні, рентгенологічні, функціональні та/або інструментальні) за списком 5, пацієнтів із захворюваннями органів і тканин ротової порожнини і щелепно-лицевої області для проведення диференційної діагностики захворювань (за списком 2 ОП).
ПР4	Визначати остаточний клінічний діагноз дотримуючись відповідних етичних і юридичних норм, шляхом прийняття обґрунтованого рішення та логічного аналізу отриманих суб'єктивних і об'єктивних даних клінічного, додаткового обстеження, проведення диференційної діагностики під контролем лікаря-керівника в умовах лікувальної установи (за списком 2.1 ОП).
ПР5	Встановлювати діагноз невідкладних станів за будь-яких обставин (вдома, на вулиці, у лікувальній установі), в умовах надзвичайної ситуації, воєнного стану, нестачі інформації та обмеженого часу (за списком 4 ОП).
ПР6	Планувати та втілювати заходи профілактики стоматологічних захворювань серед населення для запобігання розповсюдження стоматологічних захворювань.
ПР7	Аналізувати епідеміологічний стан та проводити заходи масової й індивідуальної, загальної та локальної медикаментозної та немедикаментозної профілактики стоматологічних захворювань.

ПР8	Визначати підхід, план, вид та принцип лікування стоматологічного захворювання (за списком 2 ОП) шляхом прийняття обґрунтованого рішення за існуючими алгоритмами та стандартними схемами.
ПР9	Визначати характер режиму праці, відпочинку та необхідної дієти при лікуванні стоматологічних захворювань (за списком 2 ОП) на підставі попереднього або остаточного клінічного діагнозу шляхом прийняття обґрунтованого рішення за існуючими алгоритмами та стандартними схемами.
ПР10	Визначати тактику ведення стоматологічного пацієнта при соматичній патології (за списком 3 ОП) шляхом прийняття обґрунтованого рішення за існуючими алгоритмами та стандартними схемами.
ПР11	Проводити лікування основних стоматологічних захворювань за існуючими алгоритмами та стандартними схемами під контролем лікаря-керівника в умовах лікувальної установи (за списком 2.1 ОП).
ПР12	Організовувати проведення лікувально-евакуаційних заходів серед населення, військовослужбовців, в умовах надзвичайної ситуації, у т.ч. воєнного стану, під час розгорнутих етапів медичної евакуації, з урахуванням існуючої системи лікувально-евакуаційного забезпечення.
ПР13	Визначати тактику надання екстреної медичної допомоги, використовуючи рекомендовані алгоритми, за будь-яких обставин на підставі діагнозу невідкладного стану в умовах обмеженого часу (за списком 4 ОП).
ПР14	Аналізувати та оцінювати державну, соціальну та медичну інформацію з використанням стандартних підходів та комп'ютерних інформаційних технологій.
ПР15	Оцінювати вплив навколишнього середовища на стан здоров'я населення в умовах медичного закладу за стандартними методиками.
ПР16	Формувати цілі та визначати структуру особистої діяльності на підставі результату аналізу певних суспільних та особистих потреб.
ПР17	Дотримуватися здорового способу життя, користуватися прийомами саморегуляції та самоконтролю.
ПР18	Усвідомлювати та керуватися у своїй діяльності громадянськими правами, свободами та обов'язками, підвищувати загальноосвітній культурний рівень.
ПР19	Дотримуватися вимог етики, біоетики та деонтології у своїй фаховій діяльності.
ПР20	Організовувати необхідний рівень індивідуальної безпеки (власної та осіб, про яких піклується) у разі виникнення типових небезпечних ситуацій в індивідуальному полі діяльності.
ПР21	Виконувати медичні маніпуляції на підставі попереднього та/або остаточного клінічного діагнозу (за списками 2, 2.1 ОП) для різних верств населення та в різних умовах (за списком 6 ОП).
ПР22	Виконувати медичні стоматологічні маніпуляції на підставі попереднього та/або остаточного клінічного діагнозу (за списками 2, 2.1 ОП) для різних верств населення та в різних умовах (за списком 7 ОП).
ПР23	Виконувати маніпуляції надання екстреної медичної допомоги, використовуючи стандартні схеми, за будь-яких обставин на підставі діагнозу невідкладного стану (за списком 4 ОП) в умовах обмеженого часу (за списками 6, 7 ОП).

7. Види навчальних занять та навчальної діяльності

7.1 Види навчальних занять

Тема 1. Фізичний і нервово-психічний розвиток дітей. Новонароджена дитина. Методика клінічного обстеження дітей.

Лк1 "Педіатрія як наука про здорову і хвору дитину. Медичний догляд за дітьми. Особливості вигодовування та харчування дітей." (денна)

Вікові особливості основних показників функціонального стану організму здорових дітей. Закономірності фізичного і нервово-психічного розвитку. Критерії оцінки загального стану хворих дітей. Фізіологічні та граничні стани новонародженої дитини. Первинний туалет новонародженого. Асфіксія новонародженого, реанімаційні заходи. Методика клінічного обстеження дітей. Схема і методика збирання анамнезу в залежності від віку дитини. Методичні особливості та техніка пальпації, перкусії, аускультації при обстеженні дітей. Аспекти етики і деонтології в педіатрії. Основні принципи та правила природного, змішаного, штучного вигодовування дітей. Переваги природного вигодовування. Значення основних харчових інгредієнтів для дитячого організму. Принципи раціонального харчування дітей від 1 до 3 років та старшого віку.

Пр1 "Фізичний і нервово-психічний розвиток дітей. Новонароджена дитина. Методика клінічного обстеження дітей." (денна)

Вікові особливості основних показників функціонального стану організму здорових дітей. Закономірності фізичного і нервово-психічного розвитку. Критерії оцінки загального стану хворих дітей. Фізіологічні та граничні стани новонародженої дитини. Первинний туалет новонародженого. Асфіксія новонародженого, реанімаційні заходи. Методика клінічного обстеження дітей. Схема і методика збирання анамнезу в залежності від віку дитини. Методичні особливості та техніка пальпації, перкусії, аускультації при обстеженні дітей. Аспекти етики і деонтології в педіатрії.

Тема 2. Вигодовування та харчування здорових дітей. Хронічні розлади харчування у дітей раннього віку. Рахіт і його вплив на формування зубощелепної системи.

Пр2 "Вигодовування та харчування здорових дітей. Хронічні розлади харчування у дітей раннього віку. Рахіт і його вплив на формування зубощелепної системи." (денна)

Основні принципи та правила природного, змішаного, штучного вигодовування дітей. Переваги природного вигодовування. Значення основних харчових інгредієнтів для дитячого організму. Принципи раціонального харчування дітей від 1 до 3 років та старшого віку. Класифікація, етіопатогенез та клінічні прояви дистрофій. Принципи дієтотерапії, медикаментозного лікування та профілактика дистрофій у дітей. Рахіт: етіопатогенез, класифікація, клініка. Принципи профілактики та лікування. Взаємозв'язок розвитку рахіту та дистрофій і формування стоматологічної патології у дітей. Рахітогенна тетанія (спазмофілія), клінічні особливості. Невідкладна допомога при судомному синдромі.

Тема 3. Найбільш поширені захворювання органів дихання, травлення, сечової системи у дитячому віці.

Лк2 "Основні клінічні синдроми та їх клінічне значення в діагностиці захворювань дитячого віку." (денна)

Невідкладна допомога при синдромі крупа, бронхообструктивному, синдромах, анафілактичному шоці, уремії, печінковій недостатності

Лк3 "Невідкладна допомога при загрозливих станах у дітей (гостра дихальна, серцево-судинна недостатність; гіпертермічний, геморагічний, судомний синдроми)." (денна)

Невідкладна допомога при серцево-судинній недостатності (запаморочення, колапс, шок, гостра серцева недостатність). Роль лікаря-стоматолога в профілактиці серцево-судинних захворювань у дітей. Геморагічні діатези у дітей. Класифікація. Клінічні особливості гемофілії, тромбоцитопенічної пурпури, геморагічного васкуліту у дітей. Клініко-лабораторна діагностика, диференціальний діагноз. Принципи лікування, профілактики. Невідкладна допомога при кровотечах у дітей.

Пр3 "Найбільш поширені захворювання органів дихання, травлення, сечової системи у дитячому віці." (денна)

Визначення. Особливості етіопатогенезу, клініки захворювань верхніх дихальних шляхів, бронхітів, пневмоній у дітей. Принципи діагностики, лікування, профілактики. Невідкладна допомога при стенозуючому ларингіті, обструктивному синдромі. Хронічні захворювання органів травлення у дітей. Етіопатогенез, клініка хронічного гастриту, виразкової хвороби, хронічного гепатиту у дітей. Діагностика, лікування, профілактика. Захворювання нирок та сечових шляхів у дітей. Етіологія, патогенез, клінічні особливості пієлонефриту, гломерулонефриту у дітей. Принципи діагностики, лікування, профілактики. Взаємозв'язок захворювань органів дихання, травлення, сечової системи і стоматологічної патології у дітей.

Тема 4. Найбільш поширені серцево-судинні захворювання та геморагічні діатези у дітей.

Пр4 "Найбільш поширені серцево-судинні захворювання та геморагічні діатези у дітей." (денна)

Етіопатогенетичні та клінічні особливості запальних та незапальних захворювань серця у дітей. Неревматичні кардити, інфекційний ендокардит, гостра ревматична лихоманка, вегетативні дисфункції у дітей. Вроджені вади серця та судин у дітей. Принципи лікування. Ускладнення. Невідкладна допомога при серцево-судинній недостатності (запаморочення, колапс, шок, гостра серцева недостатність). Роль лікаря-стоматолога в профілактиці серцево-судинних захворювань у дітей. Геморагічні діатези у дітей. Класифікація. Клінічні особливості гемофілії, тромбоцитопенічної пурпури, геморагічного васкуліту у дітей. Клініко-лабораторна діагностика, диференціальний діагноз. Принципи лікування, профілактики. Невідкладна допомога при кровотечах у дітей.

Тема 5. Інфекційні захворювання дитячого віку. Імунопрофілактика дитячих інфекційних захворювань.

Пр5 "Інфекційні захворювання дитячого віку. Імунопрофілактика дитячих інфекційних захворювань." (денна)

Дитячі інфекційні захворювання з синдромом нашкірного висипу. Кір, краснуха, вітряна віспа, скарлатина у дітей. Етіологія, епідеміологія. Клініка, діагностика. Диференційний діагноз кору, краснухи, вітряної віспи, скарлатини у дітей. Паротитна інфекція. Дифтерія. Принципи лікування, комплекс протиепідемічних заходів у вогнищі інфекційного захворювання. Вакцинопрофілактика дитячих інфекційних захворювань.

7.2 Види навчальної діяльності

НД1	Виконання практичних завдань
НД2	Електронне навчання у системах (перелік конкретизується викладачем, наприклад, Google Classroom, Zoom та у форматі Youtube-каналу)
НД3	Підготовка до поточного та підсумкового контролю
НД4	Підготовка мультимедійних презентацій

НД5	Підготовка до практичних занять
НД6	Підготовка та презентація доповіді
НД7	Перегляд фільмів
НД8	Розв'язування ситуаційних задач
НД9	Самонавчання

8. Методи викладання, навчання

Дисципліна передбачає навчання через:

МН1	Практико-орієнтоване навчання
МН2	Проблемні лекції
МН3	Аналіз конкретних ситуацій (Case-study)
МН4	Інтерактивні лекції

Лекції-візуалізації, проблемні лекції, семінари, практичні демонстрації.

Участь в груповій роботі. • Участь в дискусії (дебатах, переговорах). • Участь в рольових іграх. • Підготовка письмовій презентації (есе, звіт, рефлексивний щоденник і т.п.). • Участь у публічній презентації з відеозаписом того, що відбувається. • Спостереження або демонстрація реальних професійних навичок. • Групова робота (колективне обговорення виділеної проблеми і пошук її вирішення). • Участь в конкурсах, олімпіадах, наукових симпозиумах тощо • Критичний аналіз ситуації. • Критична оцінка літератури. • Підготовка повідомлення/виступу (фіксує проблему і способи її вирішення).

9. Методи та критерії оцінювання

9.1. Критерії оцінювання

Шкала оцінювання ECTS	Визначення	Чотирибальна національна шкала оцінювання	Рейтингова бальна шкала оцінювання
	Відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок	5 (відмінно)	$170 \leq RD \leq 200$
	Вище середнього рівня з кількома помилками	4 (добре)	$140 \leq RD < 169$
	Непогано, але зі значною кількістю недоліків	3 (задовільно)	$120 \leq RD < 139$
	Можливе повторне складання	2 (незадовільно)	$0 \leq RD < 119$

9.2 Методи поточного формативного оцінювання

МФО1	Взаємооцінювання (peer assessment)
МФО2	Захист презентацій та рефератів
МФО3	Настанови викладача в процесі виконання практичних завдань
МФО4	Перевірка та оцінювання письмових завдань
МФО5	Розв'язування ситуаційних завдань

МФО6	Розв'язування ситуаційних завдань з Крок-1 та Крок-2
МФО7	Опитування та усні коментарі викладача за його результатами

9.3 Методи підсумкового сумативного оцінювання

МСО1	Підсумковий контроль: диф.залік
------	---------------------------------

Контрольні заходи:

7 семестр	200 балів
МСО1. Підсумковий контроль: диф.залік	200
	200

Контрольні заходи в особливому випадку:

Контрольні заходи в особливому випадку: Формативне – письмові/усні коментарі та настанови викладачів у процесі навчання, формування навичок самооцінювання, залучення студентів до оцінювання роботи один одного. Сумативне – заліки, диференційовані заліки, письмові іспити з навчальних дисциплін, оцінювання поточної роботи протягом вивчення окремих освітніх компонентів (письмові есе, презентації, тестування), захист звітів з практики. Атестація у вигляді складання підсумкового модульного контролю.

10. Ресурсне забезпечення навчальної дисципліни

10.1 Засоби навчання

ЗН1	Бібліотечні фонди
ЗН2	Інформаційно-комунікаційні системи
ЗН3	Комп'ютери, комп'ютерні системи та мережі
ЗН4	Медичні споруди/приміщення та обладнання (клініки, лікарні тощо)
ЗН5	Мультимедіа, відео- і звуковідтворювальна, проєкційна апаратура (відеокамери, проєктори, екрани, смартдошки тощо)
ЗН6	Макети та муляжі (організмів та окремих органів, технічних установок і споруд та ін.)
ЗН7	Технічні засоби (кінофільми, радіо- і телепередачі, звуко- і відеозаписи та ін.)

10.2 Інформаційне та навчально-методичне забезпечення

Основна література	
1	Педіатрія. Національний підручник для студентів стоматологічних факультетів вищих навчальних закладів МОЗ України [Крючко Т.О., Абатуров О.Е., Кушнерева Т.В., Несіна І.М.]. — К. : «Медицина», 2020. – 236 с.
2	Інфекційні хвороби у дітей: підручник / Л.І.Чернишова, А.П.Волоха, А.В.Бондаренко та ін.; за ред. Л.І.Чернишової. — К. : ВСВ «Медицина», 2016.- 1016 с. + 6 с. кольор. вкл.
Допоміжна література	
1	Педіатрія /Крючко Т.О., Абатуров О.Є., Кушнерева Т.В., Грасименко О.М. //Навчальний посібник. Полтава, Дніпропетровськ. – 2012 р. – 171 с.
Інформаційні ресурси в Інтернеті	

1	Електронний аналог друкованого видання: Практикум з педіатрії для студентів стоматологічних факультетів вищих навчальних закладів МОЗ України / Крючко Т.А., Абатуров А.Е., Кушнерева Т.В., Харшман В.П. Полтава, 2018. - 148 с.
---	--